

ת"פ 44400/04/16 - מדינת ישראל נגד מוחמד טראבלסי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 44400-04-16 מדינת ישראל נ' טראבלסי(עצור

בפיקוח)

לפני כבוד השופט אמיר טובי

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד טראבלסי

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד גב' נג'וא סלימאן

ב"כ הנאשם: עו"ד לידאווי

הנאשם בעצמו

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על סמך הודייתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של סיוע להצתה לפי סעיף 448(א) רישא + 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). הסדר הטיעון נעשה לאחר שכתב האישום תוקן, אך לא כלל הסכמה לעניין העונש.

2. בעובדות כתב האישום נאמר כי איימן קייס (להלן: "המתלונן") הוא הבעלים של רכב פרטי מסוג הונדה סיויק. המתלונן הינו בן זוגה של נעמה מוצלח (להלן: "נעמה") ואחיה של מנאל קייס (להלן: "מנאל") ושלושתם מתגוררים ברחוב ברזילי בחיפה.

פאוז אל עביד (להלן: "אל עביד") ומחמוד חוראני (להלן: "חוראני") הם חבריו של הנאשם. כרים חאמד (להלן: "חאמד"), העובד במסעדת דוזאן שנמצאת בשד' בן גוריון בחיפה, הינו מכרם של הנאשם ואל עביד.

לנאשם ולמנאל ילד משותף ובין השניים קיים סכסוך משפחתי.

אל עביד הוא גרוש של הבת נעמה ובינו לבין נעמה קיים סכסוך משפחתי גם כן.

ביום 12.3.16 בשעה 01:30 או בסמוך לכך, נסעו הנאשם ואל עביד יחדיו עד סמוך לביתו של המתלונן על מנת שאל עביד יצית את הרכב בסיועו של הנאשם. השניים נסעו ברכב שבו נהג חוראני כשהם מצוידים בבקבוק של ליטר וחצי ובתוכו חומר דליק.

בשעה 02:30 או בסמוך לכך, הגיעו הנאשם, חוראני ואל עביד לרחוב צדדי שנמצא סמוך למסעדת דוזאן. הנאשם יצא מהרכב, פגש את חאמד ובמהלך השיחה ביניהם ביקש שיכוון אותו לכתובת שבה מתגוררת מנאל. חאמד נכנס לרכב וכיוון את חוראני לנסוע יחד עם הנאשם ואל עביד לרחוב ברזילי. בהגיעם למקום, הצביע חאמד לנאשם ולא אל עביד על ביתה של מנאל. מיד לאחר מכן הסיע חוראני יחד עם הנאשם ואל עביד, את חאמד לביתו.

בשעה 03:30 או בסמוך לכך, חזרו הנאשם, אל עוביד וחוראני לרח' ברזילי ואיתרו את רכבו של המתלונן שחנה ברחוב בסמוך לרכבים נוספים. אל עביד הצית את הרכב על ידי שפיכת חומר דליק על הרכב והדלקתו באמצעות מצית, בעוד הנאשם מחכה לו ברכב ביודעו כי הוא מצית את רכבו של המתלונן.

כתוצאה ממעשיו של אל עביד וסיועו של הנאשם, הרכב ששווי 18,000 ₪ עלה באש ונשרף כליל. כמו כן נשרף סלקל ששווי 500 ₪, משקפי שמש ששווי 2,200 ₪ ופנקס שיקים שהיו בתוך הרכב.

ההליך

3. הנאשם הורשע, כאמור, על סמך הודייתו אשר ניתנה במסגרת הסדר טיעון. בהמשך להרשעתו, ולבקשת סנגורו, הוריתי על הפנייתו לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בטרם שמיעת הטיעונים לעונש. אלא שעוד לפני שנערך התסקיר, הודיע הסנגור כי הוא מוותר על קבלתו וכי הנאשם מעוניין להביא את משפטו לידי סיום בהקדם האפשרי. זאת, בין היתר, בשים לב לגזר הדין שניתן בעניינו של השותף והעובדה כי הנאשם מצוי במעצר באיזוק מזה 7 חודשים. לפיכך, הוריתי על הקדמת הדיון שנועד לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש.

4. במסגרת ראיותיה לעונש, הציגה המאשימה את גיליון הרשעותיו של הנאשם (סומן מע/1).

טענות הצדדים לעונש

5. בפתח טיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לפוטנציאל הנזק העצום הטמון בעבירת ההצתה, בצידה

ראה המחוקק לקבוע עונש חמור של 15 שנות מאסר. המאשימה ציינה כי הערך המוגן שנפגע מביצוע העבירה הוא ההגנה על שלומו ושלמות קניינו של הציבור, בשים לב לכך שזכותו של כל אדם לחיות ללא סיכון היא זכות יסוד מקודשת שאין להתיר לאיש לפגוע בה.

6. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה טענה המאשימה כי מדובר בעבירה שתוכננה היטב מבעוד מועד ולא במעשה ספונטני. זאת, נוכח העובדה שהנאשם ואל עוביד תכננו את המעשה, נסעו יחדיו ברכב מעכו לחיפה כשהם מצוידים בבקבוק ובתוכו חומר דליק. נאמר כי לנאשם היה חלק חשוב בביצוע עבירת ההצתה, שכן הוא זה שאיתר את כתובתו של המתלונן באמצעות חברו חאמד. יש להניח כי אלמלא אותה שיחה בין הנאשם לחאמד, לא היה עולה בידי הנאשם ואל עוביד לאתר את כתובתו של המתלונן ותכניתם של השניים לא היתה יוצאת אל הפועל.

בהיבט של הנזק, נאמר כי כתוצאה ממעשה ההצתה נגרם נזק רב שכן רכבו של המתלונן נשרף כליל. בנוסף, הנזק שעלול היה להיגרם הוא רב מאוד, מאחר והרכב חנה בסמוך לרכבים נוספים וכן בסמוך לביתו של המתלונן וההצתה נעשתה בשעת לילה מאוחרת, כשאנשים ישנים בבתיים. מכאן שהמעשה יכול היה להסתיים בתוצאה חמורה בהרבה, ואף באבדות בנפש. דבר זה מחייב ענישה מרתיעה ומטה את הכף להעדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי.

7. לאור כל זאת, עתרה המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלווית הכוללת מאסר על תנאי משמעותי, קנס ופיצוי לנפגע העבירה. המאשימה ביקשה כי בית המשפט ישית על הנאשם עונש מאסר בפועל במתחם העונש ההולם, כאמור, בין היתר בשים לב לעברו הפלילי.

8. בהתייחס לתיק המקביל שהתנהל כנגד אל עוביד, ציינה המאשימה כי עניינו נדון בפני מותב אחר, הוא הודה והורשע בביצוע עבירת ההצתה ודינו נגזר למאסר בפועל למשך 15 חודשים. נכון הוא שהנאשם בתיק דידן הורשע בסיוע להצתה ולא בהצתה, ובהתאם לסעיף 32 לחוק העונשין, עונשו של מסייע הינו מחצית העונש הקבוע בצידה של העבירה המושלמת. יחד עם זאת, קביעה זו לפיה עונשו של מסייע יהיה מחצית מעונשו של מבצע העבירה המושלמת, הינה נקודת המוצא ואין כל פסול בכך שבית המשפט יסטה לחומרה מנקודה זו בשים לב לנסיבות ביצוע עבירת הסיוע ובהתחשב ברף הסיוע. בעניינו, מדובר בסיוע ברף הגבוה ולכן הרף ההולם לענישה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

9. ב"כ הנאשם ציין כי סעיף 32 לחוק העונשין קובע מפורשות כי עונשו של מסייע הוא מחצית העונש שמוטל על המבצע העיקרי. בעניינו, המבצע העיקרי נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל, זאת על אף שלאותו מבצע היה המניע. מכאן שהעונש שצריך לגזור על הנאשם בתיק זה, בזיקה למכלול הנסיבות ולעיקרון אחדות הענישה צריך לעמוד על מחצית התקופה שהוטלה על המבצע העיקרי. בנסיבות, יש להסתפק בימי המעצר אותם ריצה הנאשם עד כה.

10. הסנגור הוסיף עוד כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה מתמצה בכך שהתלווה לאל עוביד. הוא עצמו לא הביא את החומר הדליק, לא ירד מהרכב ולא הצית בעצמו. מכאן שחלקו הסתכם בכך שנתן מעין תמיכה נפשית לאל עוביד בעצם נוכחותו במקום. ב"כ הנאשם הוסיף כי כנגד האדם השלישי, שאף הוא היה ברכב, וחלקו אינו נופל מחלקו של הנאשם, לא הוגש כלל כתב אישום.

ב"כ הנאשם הוסיף כי במידה ובית המשפט יסבור כי יש להטיל עונש נוסף על הנאשם מעבר לימי המעצר, הרי שיש מקום להורות כי עונש זה יומר בעבודות שירות.

11. הנאשם בדברו האחרון היה נסער, התקשה לדבר והביע התנצלות וצער על מעשיו.

דין

12. אין חולק כי עבירת ההצתה היא עבירה חמורה ומכאן העונש שראה המחוקק להציב בצידה, 15 שנות מאסר. נאמר לגבי ההצתה כי יודע אתה את תחילתה, אך סופה מי ישורנו. אדם המעלה אש, אינו שולט בתוצאות מעשיו ואין בידו לדעת או לחזות את היקף הפגיעה והנזק שייגרמו עקב כך. בע"פ 6463/11 **ברדוגו נ' מדינת ישראל** (5.6.2012) נאמר:

"עבירת ההצתה שבה הורשע המערער היא עבירה חמורה, וכך נזדמן לי לומר בעניין דומה בעבר: "נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה - שהרי בהן 'תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה' (שמות, כ"ב, ה'), ואחריתה מי ישורנה - יש צורך בענישה מרתיעה, שככלל תהא כליאה" (ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' אבו תקפה (לא פורסם)). אף אם בנסיבות דנא היה הנזק למרבה המזל, רכושי "בלבד", למעשים מסוג זה נדרש מחיר מרתיע, שכן עלולים גם להתקפח חיים".

ראו עוד בנדון:

1. ע"פ 3074/07 **מדינת ישראל נ' אבו תקפה** (27.3.2008);

2. ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (8.11.2012);

3. ע"פ 1689/05 **גאווי נ' מדינת ישראל** (29.6.2005).

13. עבירת ההצתה נתפסת כעבירה חמורה לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם על שום המסר העברייני האלים העולה הימנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ע"פ 5074/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (19.9.2012)).

14. הגם שנקבע כי ככלל עבירת ההצתה מחייבת עונש מוחשי לריצוי מאחורי סורג ובריח, הרי שהיו מקרים

בהם חרג בית המשפט מכלל זה. כך למשל בע"פ 4311/12 הנ"ל, שם ראה בית המשפט להעמיד את עונשו של נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, על 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

15. בעניינו, הורשע הנאשם בסיוע ולא בעבירה המושלמת. סעיף 32 לחוק העונשין קובע כי עונשו של המסייע הוא מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצוע העבירה המושלמת. חלקו של הנאשם כמסייע לא היה שולי לחלוטין. מעובדות כתב האישום עולה כי הוא נסע עם אל עוביד מעכו לחיפה על מנת להצית את רכבו של המתלונן והוא זה שביקש מחאמד שיכוון אותם לכתובת בה מתגורר המתלונן. יחד עם זאת, אין לומר כי חלקו של הנאשם היה דומיננטי או משמעותי. מעת שאותרה כתובת מגוריו של המתלונן, לא נטל הנאשם חלק פעיל במעשה ההצתה. הוא לא סיפק את חומר ההצתה, לא ירד מהרכב וסיועו התמצה בהימצאותו בזירת האירוע, נוכחות שיש בה משום תמיכה נפשית במבצע העיקרי.

16. בהתייחס לגזירת עונשו של המסייע נאמר בע"פ 4592/15 **פדיה נ' מדינת ישראל** (8.2.2016) כי:

"ככלל, המסייע הוא שותף עקיף ומשני למבצע העבירה; היוזמה לביצוע אינה שלו, ותרומתו מתבטאת ב"יצירת התנאים" לביצוע העבירה על ידי העבריין העיקרי. תרומתו היא בגדר "אמצעי עזר" (פיזי או נפשי) של שותף עקיף ומשני (ע"פ 2652/95 **רז ואח נ' מדינת ישראל** (1996), בפסקה 5; ע"פ 2796/95 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פד"י נא(3) 388, 405 (1997) בפסקה 30 וההפניות שם). מעשיו הם חיצוניים ונפרדים מן העבירה גופה, ונועדו לאפשר, להקל או לאבטח את הביצוע, והמסייע ככלל אינו "אבי הרעיון" לביצוע העבירה. מתוך כך, נקבע בסעיף 32 לחוק העונשין הכלל לפיו עונשו של המסייע יהא מחצית מעונשו של מבצע העבירה העיקרי. לא למותר להוסיף, כי גם סיוע עשוי להיות, מטבע המציאות, בדרגות שונות של חומרה, אשר גם אם אינן מוציאות את העבריין מהגדרת מסייע, יכולות בהחלט להשפיע על הענישה, וכך גם צו השכל הישר".

17. בהתחשב במכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, בחומרת העבירה, בחלקו של הנאשם בביצועה ובמדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש הראוי בעניינו נע בין 6 ל-24 חודשי מאסר בפועל. אני רואה להדגיש כי מתחם זה מתייחס לעבירת הסיוע ולא לעבירה המושלמת.

גזירת העונש בתוך המתחם

18. בגזירת העונש בתוך המתחם ראיתי להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובהודייתו אשר ניתנה בטרם שמיעת הראיות. כמו כן ראיתי ליתן ביטוי לעיקרון אחדות הענישה בשים לב לעונש של 15 חודשי מאסר בפועל, אשר הוטל על אל עוביד, מי שביצע את העבירה המושלמת. עיקרון אחדות הענישה מהווה עיקרון יסוד במערכת המשפט הפלילי "המשקף את ערכי השוויון, ההגנות והצדק ואף את האינטרס לשמור על אמון הציבור בהליך הפלילי ובמערכת המשפט" (ע"פ 5195/11 **קריניאן נ' מדינת ישראל** (28.3.2012)). נכון הוא שלא מדובר בחישוב אריתמטי ויהיו נסיבות אשר יצדיקו סטייה מכלל זה לפיו עונשו של המסייע יעמוד על מחצית עונשו של המבצע העיקרי. יחד עם זאת, הדבר יעשה מקום שתרומתו של המסייע לביצוע העבירה היתה תרומה בעלת משקל משמעותי (ראו: ע"פ 4592/15 הנ"ל).

וכן ע"פ 4463/12 **ארנבורג נ' מדינת ישראל** (13.9.2012)). בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות חריגות ומיוחדות שיש בהן כדי להצדיק סטיה מהוראות סעיף 32 לחוק העונשין.

19. לחומרה ראיתי להתחשב בעובדה כי חרף גילו הצעיר, הספיק הנאשם לצבור הרשעות קודמות בעבירות של תקיפה סתם, תקיפה וחבלה ממשית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. לא מדובר אמנם בעבר מכביד אך אין מקום להתעלם ממנו כליל.

20. על יסוד מקבץ האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 10.4.16 ועד 2.6.16 וכן מיום 14.9.16 ועד 20.9.16.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים לבל יעבור עבירת הצתה ו/או עבירות אלימות ו/או רכוש מסוג פשע ויורשע בגין.

ג. הואיל ובגזר דינו של אל עוביד נפסק למתלונן פיצוי בגין נזקיו, לא ראיתי לחייב את הנאשם כאן בפיצוי נוסף. אין באמור כדי לגרוע מזכותו של המתלונן לתבוע נזקיו בהליך אזרחי, כפי שימצא לנכון.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 6.2.17 שעה 08:00 בבית המעצר קישון כשבידו תעודה מזהה. עד לתחילת ריצוי עונשו, יחולו לגבי הנאשם אותם תנאים מגבילים החלים עליו כיום (לרבות הערבויות שניתנו בתיק המעצר) למעט המעצר באיזוק אלקטרוני.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה טבת תשע"ז, 23 ינואר 2017, בנוכחות הצדדים.